

Gericht aan: De instanties die erkend zijn om multidisciplinaire verslagen af te leveren, de voorzitter en de leden van de permanente werkgroep “Hulpmiddelen”, de voorzitter en de leden van de Bijzondere Bijstandscommissie, de organisaties die erkend zijn om de Personen met een handicap of hun gezinnen te vertegenwoordigen, de voorzitter en de leden van de Provinciale Evaluatiecommissies en de Adviescommissies, de experts voor gespecialiseerde persoonlijke adviesverlening

10 december 2018

INF/ATH/18/13

Contactpersoon Provinciaal kantoor VAPH

Bijlagen 2

Aanpassing regelgeving en refertelijst IMB vanaf 1/01/2019

Deze infonota biedt een overzicht met verduidelijking van de voorstellen tot aanpassing van het BVR van 13 juli 2001 tot vaststelling van de criteria, voorwaarden en refertebedragen van de tussenkomsten in de individuele materiële bijstand voor de sociale integratie van personen met een handicap (IMB-besluit). Het gaat om wijzigingen aan het besluit zelf maar ook aan de bijlage 1 (refertelijst) bij het besluit. Er wordt een nieuwe bijlage (bijlage 4) aan het besluit toegevoegd. Deze wijzigingen zijn van kracht voor aanvragen vanaf 1 januari 2019.

1 Aanpassingen BVR

1.1 Vergoeding voor toegankelijke mobiele telefoons

Mobiele telefoontoestellen en apps bieden vandaag de dag heel wat mogelijkheden op het vlak van communicatie of omgevingsbediening voor personen met een handicap. Door de technische eisen waaraan deze toestellen moeten voldoen, zijn hiervoor in het algemeen duurdere toestellen noodzakelijk. Er is dus sprake van een meerkost. In de refertelijst worden daarom een aantal nieuwe referterubrieken voor het vergoeden van smartphones opgenomen. Het refertebedrag voor deze rubrieken is de maximale tegemoetkoming. Er is geen verhoogde tegemoetkoming in het kader van de Zeer Uitzonderlijke Zorgbehoefte (ZUZ) mogelijk. Een vergoeding voor een

smartphone-toepassing die niet in de refertelijst is opgenomen kan evenmin. Smartphones kunnen dus niet als hulpmiddel buiten de refertelijst aangevraagd worden.

De verschillende tegemoetkomingen voor een smartphone kunnen ook niet gecumuleerd worden. Het VAPH kan nooit meer dan één smartphone vergoeden indien het om gelijktijdig gebruik gaat. Een nieuwe tegemoetkoming voor de hernieuwing van een eerder gesubsidieerde smartphone kan uiteraard wel.

1.2 IMB voor gebruik bij zorgaanbieder

Bijlage IV bij het IMB-besluit: lijst van hulpmiddelen waarvoor het VAPH een tegemoetkoming kan geven als de aanvrager bij een zorgaanbieder verblijft

Door de gewijzigde context na de overschakeling naar persoonsvolgende financiering zijn er aanpassingen noodzakelijk aan de huidige regelgeving en de afspraken over het gebruik van IMB bij een zorgaanbieder. We hebben in overleg met de stakeholders gekozen voor een verduidelijking van de bestaande afspraak die aansluit bij de huidige praktijk.

Er werd een lijst van hulpmiddelen opgesteld waarvoor het VAPH een tegemoetkoming kan bieden als de aanvrager bij een zorgaanbieder verblijft die in aanmerking kan komen voor een VIPA-tegemoetkoming voor infrastructuur en bijhorende uitrusting. Deze lijst is als afzonderlijke bijlage (Bijlage IV) bij het IMB-besluit gevoegd.

De tegemoetkomingen in deze bijlage worden verwerkt in de gebruikelijke refertelijst door een kolom met de titel 'Gebruik bij vergunde zorgaanbieder of ouderinitiatief' toe te voegen. De hulpmiddelen waarvoor een tegemoetkoming altijd mogelijk is voor gebruik bij deze zorgaanbieders worden aangeduid met 'X'. U vindt de aangepaste refertelijst als bijlage bij deze infonota. De algemene voorwaarden in het IMB-besluit gelden hiervoor uiteraard ook. De noodzaak, de gebruiksfrequentie, de doelmatigheid en de werkzaamheid moeten dus ook steeds aangetoond worden.

Het nieuwe VIPA-besluit dat sinds kort van kracht is, laat toe dat niet enkel door het VAPH vergunde zorgaanbieders voor een VIPA-subsidie in aanmerking kunnen komen. Ook initiatieven waarbij bijvoorbeeld een aantal ouders samen een gemeenschappelijk gebruikte, aangepaste woning realiseren om hun kinderen met een handicap buiten de ouderlijke woning op te vangen en zelf de zorg te organiseren, kunnen nu in aanmerking komen voor een VIPA-tegemoetkoming. Bijlage IV en de overige bepalingen (zie verder) zijn vanaf 1 januari 2019 ook in deze gevallen van toepassing.

Bijzondere Bijstandscmissie (BBC)

Net zoals voor hulpmiddelen op de refertelijst, is een aanvullende tegemoetkoming in het kader van de Zeer Uitzonderlijke Zorgbehoefte (ZUZ) voor de hulpmiddelen in bijlage IV mogelijk.

Ook een hulpmiddel waarvoor in de refertelijst (bijlage I) geen tegemoetkoming voorzien wordt en dat bedoeld is voor gebruik bij een zorgaanbieder, kan aangevraagd worden via de Bijzondere Bijstandscmissie indien het gaat om:

- een hulpmiddel dat behoort tot de domeinen communicatie of mobiliteit en dat niet door verschillende personen, eventueel opeenvolgend, gebruikt kan worden, eventueel na een omkeerbare individuele aanpassing;
- Ofwel maatwerk (zie verder).

Referentierubrieken die niet aangeduid zijn in de kolom 'Gebruik bij vergunde zorgaanbieder of ouderinitiatief' en die gevraagd worden voor gebruik bij een zorgaanbieder kunnen nooit vergoed worden tenzij het om maatwerk gaat (zie verder).

Hulpmiddelen voor gebruik thuis

De nieuwe bijlage is enkel van toepassing voor hulpmiddelen die bedoeld zijn voor gebruik in de infrastructuur van een zorgaanbieder. Indien dezelfde persoon nog deels thuis opgevangen wordt, dan kan men voor thuis nog steeds beroep doen op de tegemoetkomingen in de referentielijst (Bijlage I) indien voldaan is aan de voorwaarden in het IMB-besluit.

Maatwerk

Indien de noodzaak van een hulpmiddel op maat wordt aangetoond maar dit hulpmiddel is niet aangeduid in de kolom 'Gebruik bij vergunde zorgaanbieder of ouderinitiatief' of komt niet voor in de referentielijst (Bijlage I) dan kan hiervoor onder bepaalde voorwaarden toch een tegemoetkoming toegekend worden. In de eerste plaats moet er voldaan zijn aan de definitie van maatwerk In het IMB-besluit:

Elk hulpmiddel dat speciaal is vervaardigd en dat bestemd is om uitsluitend door één bepaalde gebruiker te worden gebruikt. De hulpmiddelen die volgens methoden van continue fabricage of van seriefabricage worden vervaardigd en die een aanpassing vereisen om te voldoen aan de specifieke behoeften van de gebruiker, worden niet beschouwd als hulpmiddelen naar maat.

Een onderdeel dat op maat werd gemaakt, vb. een pelot voor een douchestoel, volstaat niet om het volledige hulpmiddel als maatwerk te beschouwen. Uiteraard moet ook de noodzaak van het maatwerk aangetoond zijn. Dat houdt in dat moet aangetoond worden waarom de producten die via seriefabricage worden vervaardigd niet volstaan.

Overzicht

In bijlage bij deze infonota vindt u een kort overzicht van de verschillende situaties en de aanvraagprocedure die van toepassing kan zijn in overeenstemming met de nieuwe regelgeving.

1.3 Wijzigingen module D

1.3.1 Hulpmiddelen voor gebruik thuis of bij zorgaanbieder

In de module D werd recent een verplicht keuzeveld toegevoegd waarin moet worden aangegeven of het hulpmiddel of de aanpassing waarvoor een tegemoetkoming gevraagd wordt, bedoeld is voor gebruik thuis of bij een zorgaanbieder.

Onder een zorgaanbieder verstaan we georganiseerde, professionele zorg die zich richt op meerdere cliënten die niet noodzakelijk verwanten zijn. Dit zijn bijvoorbeeld vergunde zorgaanbieders, ouderinitiatieven, RVT's, assistentiewoningen, ADL-woningen (zelfstandig wonen), enzovoort. Bij de motivering in de module D moet steeds verduidelijkt worden over welke vorm van ondersteuning het gaat.

De situaties die niet onder deze omschrijving van een zorgaanbieder passen, zien we als gebruik thuis. In de motivering moet de situatie verder in detail toegelicht worden.

Hulpmiddelen die van thuis meegenomen worden naar een zorgaanbieder en op beide plaatsen gebruikt worden, moeten aangevinkt worden als hulpmiddelen voor gebruik thuis. Bij de motivering moet dan vermeld worden dat ze zowel thuis als bij de zorgaanbieder gebruikt worden, tenzij het gaat een hulpmiddel zoals bijvoorbeeld een communicatietoestel dat men vanzelfsprekend steeds bij zich heeft.

1.3.2 Aanvraag hulpmiddelen die verband houden met een mobiliteitshulpmiddel

Vanaf 1 januari 2019 is het VAPH niet langer bevoegd voor mobiliteitshulpmiddelen voor de basismobiliteit. Het VAPH zal dan tijdelijk geen informatie meer hebben over personen met een handicap die een eerste tegemoetkoming voor een mobiliteitshulpmiddel kregen of welk mobiliteitshulpmiddel de gekende personen met een mobiliteitsproblematiek kiezen bij een hernieuwing na die datum. Het type mobiliteitshulpmiddel is voor de aanvraag van heel wat hulpmiddelen echter een zeer belangrijk gegeven.

In afwachting van een oplossing hiervoor is het belangrijk dat u bij het adviseringsproces nagaat of:

- er na 1 januari 2019 een eerste mobiliteitshulpmiddel werd toegekend;
- er na 1 januari 2019 een hernieuwing van een eerder toegekend mobiliteitshulpmiddel gebeurde.

Dit geldt voor aanvragen waarin het gebruik van het mobiliteitshulpmiddel bepalend is voor de oplossing (woningaanpassingen, wagenaanpassingen, fietsoplossingen,...) maar ook waar het een belangrijke indicatie is van de (evolutie van de) beperkingen en mogelijkheden van de persoon. Bij het opmaken van de motivering moet dan aangegeven worden welk soort mobiliteitshulpmiddel(en) men gebruikt, vb. elektronische rolstoel voor gebruik binnen en buiten, elektrische scooter voor gebruik buiten, manuele standaardrolstoel met elektrische hoepelondersteuning, enzovoort. Ook het merk en type moeten vermeld worden.

1.4 Aanvullende herstellingskosten

Aanvragen voor aanvullende herstellingskosten na de uitputting van het toegekende refertebedrag voor herstellingen worden niet langer aan de Bijzondere Bijstandsc commissie (BBC) voorgelegd, maar door de administratie afgehandeld.

Een factuur of offerte bij de aanvraag blijft noodzakelijk om een beslissing te kunnen nemen. Voor de aanvraag volstaat een eigen motivering van de aanvrager, bij voorkeur met formulier 'Vereenvoudigde aanvraag hulpmiddelen en aanpassingen', tenzij het agentschap toch een adviesrapport van een multidisciplinair team (MDT) vraagt.

Om problemen voor de aanvrager te vermijden, gaan we bij dergelijke aanvragen tot één jaar terug voor het ten laste nemen van de kosten. Deze termijn is gebaseerd op de indieningstermijn voor een factuur.

1.5 Uitbreiding tegemoetkomingen IMB in WZC, serviceflat,...

Tegemoetkomingen voor hulpmiddelen binnen de domeinen Mobiliteit en Communicatie in de referentielijst kunnen momenteel al toegekend worden aan personen met een handicap die in een RVT, ROB, WZC, serviceflat of assistentiewoning verblijven.

Deze groep hulpmiddelen is echter ontoereikend om een antwoord te bieden op de noden die er zijn. Daarom breidt het VAPH de mogelijkheden voor personen met een handicap die in een serviceflat of assistentiewoning verblijven uit. Ook voor personen met een handicap die in een RVT, ROB of WZC verblijven, is er een beperkte uitbreiding van de mogelijkheden.

1.5.1 Serviceflats en assistentiewoningen

Personen met een handicap die in een serviceflat of assistentiewoning verblijven, kunnen vanaf nu een tegemoetkoming krijgen voor:

- alle hulpmiddelen op de refertelijst met uitzondering van de hulpmiddelen in het domein Wonen;
- de aanvullende uitrusting voor de woning:
  - omgevingsbedieningsapparatuur
  - automatische deuropener
  - herstellingskosten automatische deuropener
  - in hoogte verstelbaar werkvlak
  - onderrijdbaar werkvlak
  - in hoogte verstelbare gootsteen
  - onderrijdbare gootsteen
  - mobiel parlofoonsysteem (uitgezonderd bij nieuwbouw)
  - badstoel met positioneringsvoorzieningen
  - verzorgingstafel (inclusief onrusthekkens)
  - ringleiding
  - licht- of trilwekker
  - mobiel signaleringssysteem
  - rookmelder bij mobiel signaleringssysteem
  - babyfoonzender bij mobiel signaleringssysteem
  - signaleringssysteem
  - rookmelder bij signaleringssysteem
  - babyfoonzender bij signaleringssysteem

1.5.2 WZC, ROB en RVT

Personen met een handicap die verblijven in een woonzorgcentrum, rusthuis of rust- en verzorgingstehuis kunnen vanaf nu een tegemoetkoming krijgen voor hulpmiddelen binnen deze domeinen in de refertelijst:

- Mobiliteit
- Communicatie
- Specifieke zetel voor personen met de ziekte van Huntington
- Aangepaste stoelen en tafels
- Hulpmiddelen dagelijks leven

1.6 Termijn voor het indienen van facturen

Het IMB-besluit voorziet een termijn voor het indienen van facturen. De factuur moet aan het VAPH bezorgd worden binnen de termijn van één jaar te rekenen vanaf de factuurdatum of, in het

geval dat de aankoop dateert van vóór de beslissing van het VAPH, vanaf de datum van de beslissing. Zo niet is een terugbetaling niet meer mogelijk. Dit werd verduidelijkt in de regelgeving.

Facturen waarvan de datum werd aangepast omdat op basis van de oorspronkelijke factuurdatum geen betaling meer mogelijk was, kunnen evenmin aanvaard worden.

Enkel indien men kan aantonen dat de factuur onmogelijk kon bezorgd worden omwille van overmacht, kan het VAPH alsnog een uitbetaling toestaan. Er is sprake van overmacht bij abnormale en onvoorzienbare omstandigheden die onafhankelijk zijn van de wil van de persoon, en waarvan de gevolgen ondanks alle voorzorgsmaatregelen niet konden worden vermeden. Dit kan bijvoorbeeld zijn omwille van een zeer langdurige ziekenhuisopname samen met het feit dat de factuur niet door een derde kon bezorgd worden.

Tegelijkertijd vereenvoudigt het VAPH de procedure voor het bezorgen van facturen. Om een uitbetaling te ontvangen moet niet langer de originele factuur via de post bezorgd worden. Men kan een duidelijke kopie bezorgen aan het VAPH op de manier die men wenst. Een bewijs van betaling blijft noodzakelijk. Op termijn zal de mogelijkheid geboden worden om facturen en betaalbewijzen via mijnvaph.be te uploaden. Bij twijfel over de inhoud van de factuur zal het agentschap wel nog de originele factuur opvragen vooraleer uit te betalen. Het is belangrijk om dit tijdens het adviseringsproces van het MDT duidelijk mee te geven aan de personen die een tegemoetkoming willen aanvragen.

1.7 Aanvraag na het verstrijken van de geldigheidstermijn

Het komt voor dat personen met een handicap een goedkeuring van het VAPH ontvangen voor een tegemoetkoming van een hulpmiddel maar binnen de voorziene geldigheidstermijn geen aankoop doen. Dit kan bijvoorbeeld zijn omdat men wacht op het voltooiën van de aangepaste woning vooraleer men de andere uitrusting aankoopt.

In die gevallen is het doorgaans zinloos om steeds een nieuw adviesrapport op te vragen voor de hernieuwing van de goedkeuring. Dit moet dus via een eenvoudige aanvraag, bij voorkeur met het formulier 'Vereenvoudigde aanvraag hulpmiddelen en aanpassingen'. Indien nodig, bijvoorbeeld omdat er indicaties zijn dat men toch nood zou kunnen hebben aan een ander hulpmiddel, kan het VAPH doorverwijzen naar een MDT voor een advies.

1.8 Aanvragen voor de bijzondere bijstandscmissie (BBC)

In verband met de zeer uitzonderlijke zorgbehoefte (ZUZ) werd het IMB-besluit op een aantal punten verduidelijkt.

1.8.1 Termijn voor het aanvragen van de ZUZ en de bijhorende datum tenlasteneming

Aanvraagtermijn ZUZ

De mogelijkheid om de ZUZ aan te vragen wordt beperkt tot de duur van de geldigheidstermijn van de goedkeuring voor het refertebedrag.

Datum tenlasteneming ZUZ

De datum tenlasteneming voor een ZUZ-vraag is dezelfde als de datum tenlasteneming die van toepassing is voor de aanvraag van het refertebedrag waarop de ZUZ-vraag betrekking heeft. Daarmee worden eventuele problemen bij de terugbetaling na een goedkeuring van de ZUZ vermeden. Meer uitleg over de datum tenlasteneming vindt u [hier](#).

1.8.2 Aantal stuks voor toetsing van voorwaarde van € 300 voor ZUZ en hulpmiddelen die niet in de refertelijst zijn opgenomen

In de nieuwe regelgeving wordt verduidelijkt dat bij een vraag voor de BBC de voorwaarde dat de opleg bovenop het refertebedrag (ZUZ) of de kostprijs van het hulpmiddel waarvoor de tegemoetkoming wordt gevraagd (hulpmiddel buiten de refertelijst), meer dan € 300 moet bedragen, moet getoetst worden aan de kostprijs van één stuk van het gevraagde hulpmiddel.

Een uitzondering wordt gemaakt voor incontinentiemateriaal, aangepaste kledij en fixatiemateriaal. Voor deze hulpmiddelen wordt de kostprijs van de som van het gevraagde aantal stuks genomen bij de toetsing van de voorwaarde.

1.8.3 Motivering van de ZUZ

In de vernieuwde regelgeving wordt opgenomen dat aanvragen voor een ZUZ waarbij de motivering van de ZUZ niet is ingevuld in het daartoe bestemde vak in het adviesrapport (module D) niet zullen voorgelegd worden aan de BBC. Indien de vraag voor een bijkomende tegemoetkoming niet specifiek gemotiveerd werd, is het zinloos om de aanvraag aan de commissie voor te leggen aangezien er geen argumenten zijn om over de ZUZ-vraag te beslissen.

De toetsing van deze motivering aan de voorwaarden van de ZUZ blijft de bevoegdheid van de commissieleden. De administratie zal voorafgaand enkel nagaan of er een motivering is opgenomen in het daartoe bestemde vak in het adviesrapport.

2 Wijzigingen Bijlage I: refertelijst

2.1 Wonen

2.1.1 Zenders voor omgevingsbediening

Moderne zenders van omgevingsbedieningssystemen gebruiken vaak een smartphone als bedieningsplatform. De referterubrieken voor enkele zenders voor omgevingsbediening zijn daarom aangepast om een tegemoetkoming te kunnen geven voor de bijhorende smartphone. De cumul van de verschillende types zenders blijft uitgesloten.

Zender stand alone met dynamisch aanraakscherm

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag	Basiskosten
Omgevingsbediening			
Zender stand alone met dynamisch aanraakscherm	7 jaar	€ 1213	
> Smartphone als bedieningsplatform voor zender	4 jaar	€ 150	€ 55,39

Ofwel: Zender stand alone voor bediening via schakelaars (scanning)

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag	Basiskosten
Omgevingsbediening			
Ofwel: Zender stand alone voor bediening via schakelaars (scanning)	7 jaar	€ 2.674,1	
> Smartphone als bedieningsplatform voor zender	4 jaar	€ 150	€ 55,39

2.2 Communicatie

2.2.1 Smartphone als zender voor bluetooth-geluidsoverdrachtssysteem

Sommige hoorapparaten met een ingebouwde bluetooth-ontvanger kunnen met een smartphone gekoppeld worden zodat een bluetooth-geluidsoverdrachtssysteem opgebouwd wordt. De geluiden die de microfoon van de smartphone opvangt, worden rechtstreeks en storingsvrij doorgestuurd naar het hoorapparaat. Het VAPH voorziet een aangepaste tegemoetkoming als alternatief voor de bestaande referterubriek 'Bluetooth-geluidsoverdrachtssysteem'.

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag	Basiskosten
Smartphone als zender voor bluetooth-geluidsoverdrachtssysteem	4 jaar	€ 150	€ 55,39

2.2.2 Smartphone voor communicatie via gebarentaal met Afstandstolkendienst

Voor mobiel gebruik van de dienst Afstandstolken van het CAB is een smartphone noodzakelijk. Daarom wordt hiervoor onder de lijst 'Vervanging gehoor' in het domein communicatie een nieuwe referterubriek toegevoegd.

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag	Basiskosten
Smartphone voor communicatie via gebarentaal met Afstandstolkendienst	4 jaar	€ 150	€ 55,39

2.2.3 Smartphone gebruikt als communicatietoestel (incl. ondersteunende communicatie-app en synthetische stem)

Met een smartphone en een communicatie-app zoals 'Sprakassistēt' kan bij personen met een spraak- of taalstoornis de 'snelle communicatie' ondersteund worden. We nemen daarom onder 'Aanvulling/vervanging spraak' een nieuwe referterubriek op om hiervoor een tegemoetkoming mogelijk te maken.

Ook de 'opstartende communicatie' bij personen met een spraak- of taalstoornis kan ondersteund worden door gebruik te maken van een smartphone met een communicatie-app zoals 'Hé Hajo'. Daarom wordt ook onder de lijst 'Aanvulling intellectuele en andere mentale functies' een tegemoetkoming opgenomen.

Aangezien dit een volwaardig alternatief is voor een ander communicatietoestel zoals een dynamisch systeem, statisch systeem, tablet gebruikt als communicatietoestel of een teksttoestel, is er geen cumul mogelijk tussen één van deze vergoedingen en de vergoeding van een smartphone gebruikt als communicatietoestel.

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag	Basiskost
Smartphone gebruikt als communicatietoestel (incl. ondersteunende communicatie-app en synthetische stem)	4 jaar	€ 150	€ 55,39

2.2.4 Smartphone of mobiele telefoon met toetsen voorzien van spraakuitvoer en vergroting

Smartphones voor het uitvoeren van 'algemeen gebruikelijke smartphone-activiteiten' vormen voor de meeste personen met een handicap geen bijkomende uitgave t.o.v. de uitgaven die een valide persoon voor die activiteiten doet. Voor blinden en slechtzienden is er sprake van een meerkost omdat voor hen de keuze beperkt is tot een aantal toestellen die zich situeren in het duurdere marktsegment. Daarom wordt een aangepaste terugbetaling voorzien in de referentielijst.

Een alternatief voor de smartphone is een mobiele telefoon met toetsen voorzien van spraakuitvoer en vergroting. Ondanks de toegankelijkheidsmogelijkheden via vergroting en spraak zijn smartphones met aanraakschermen namelijk niet voor alle blinden en slechtzienden een adequate oplossing.

Beide oplossingen worden gecombineerd in een nieuwe referterubriek die opgenomen is in de lijsten 'Aanvulling zicht' en 'Vervanging zicht'.

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag	Basiskost
Smartphone of mobiele telefoon met toetsen voorzien van spraakuitvoering en vergroting	4 jaar	€ 453,61	€ 55,39

2.2.5 Uitspraak GSM/uitspraak of vergroting GSM

De referterubrieken 'Uitspraak GSM' en 'Uitspraak of vergroting GSM' verdwijnen uit de referentielijst gelet op de nieuwe referterubriek voor een toegankelijke mobiele telefoon (zie 1.9.4).

2.2.6 Dynamische communicatietoestellen

Complexe dynamische communicatietoestellen

Het refertebedrag voor dynamische communicatietoestellen onder 'Aanvulling/Vervanging Stem en Spraak' en 'Aanvulling Intellectuele en Andere Mentale Functies' volstaat voor eenvoudige types maar niet voor de complexere types waarmee men naast communiceren, ook de omgeving en de computer kan bedienen en die daartoe met een groter scherm zijn uitgerust of de mogelijkheid bieden om oogsturing te gebruiken.

Voor deze toestellen wordt nu een aangepaste tegemoetkoming voorzien onder ‘aanvulling vervanging spraak’ en ‘aanvulling intellectuele en andere mentale functies’ in het domein ‘communicatie’. De doelgroep voor terugbetaling van een uitgebreid communicatietoestel, zijn mensen die naast een spraak- en taalstoornis ook een motorische en/of een visuele handicap hebben, waardoor het communicatietoestel aan meer eisen moet voldoen. Het gaat om deze bijkomende types:

- **Uitgebreid dynamisch systeem (toestel met communicatiesoftware, spraaksynthese, omgevingsbediening en computerfuncties)**
- **Uitgebreid dynamisch systeem met oogbediening (toestel met communicatiesoftware, spraaksynthese, omgevingsbediening, computerfuncties en een oogbedieningsmodule)**

Voor deze complexere toestellen wordt een basiskost van € 150 gehanteerd omdat in deze toestellen een quasi volwaardige computer vervat zit. De kost voor de aankoop van een computer om te e-mailen, het internet te gebruiken en dergelijke, is een kost die ook personen zonder beperking moeten maken. Dit is dus geen meerkost in functie van de handicap.

Aanpassing bestaande referterubriek

De huidige benaming ‘dynamisch systeem (toestel met communicatiesoftware en spraaksynthese)’ wordt gewijzigd in ‘**basis dynamisch systeem (toestel met communicatiesoftware en spraaksynthese)**’.

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag	Basiskost
Basis dynamisch systeem (toestel met communicatiesoftware en spraaksynthese)	5 jaar	€ 3.885,65	
Uitgebreid dynamisch systeem (toestel met communicatiesoftware, spraaksynthese, omgevingsbediening en computerfuncties)	5 jaar	€ 8.760	€ 150
Uitgebreid dynamisch systeem met oogbediening (toestel met communicatiesoftware, spraaksynthese, omgevingsbediening, computerfuncties en een oogbedieningsmodule)	5 jaar	€ 12.150	€ 150

2.2.7 Aanvulling bij dynamische systemen

Met de invoering van de referterubriek ‘uitgebreide dynamische toestellen (incl. communicatiesoftware, omgevingsbediening en computerfuncties)’ vervalt de noodzaak aan een aparte rubriek voor het vergoeden van de **geïntegreerde zender omgevingsbediening**. Hetzelfde geldt voor de referterubriek ‘**Uitbreidingsmodules voor communicatiesoftware (per stuk/max. 2)**’.

Deze referterubrieken worden daarom verwijderd uit de referentielijst onder 'aanvulling vervanging spraak' en 'aanvulling intellectuele en andere mentale functies' in het domein 'communicatie'.

2.2.8 Bijhorigheden (voor de in deze lijst vermelde communicatietoestellen) > Elektrisch wegzwenkbare rolstoelstatieven

Onder de rubriek 'Bijhorigheden (voor de in deze lijst vermelde communicatietoestellen)' vinden we vandaag een algemene vergoeding voor rolstoelstatieven. Voor een bepaalde doelgroep van personen met motorische beperkingen zijn echter duurdere **elektrisch wegzwenkbare rolstoelstatieven** noodzakelijk voor het zelfstandig kunnen bedienen van het communicatietoestel. Hiervoor wordt een afzonderlijke referterubriek toegevoegd aan de referentielijst onder 'aanvulling vervanging spraak' en 'aanvulling intellectuele en andere mentale functies' in het domein 'communicatie'.

Elektrisch wegzwenkbare rolstoelstatieven zijn rolstoelstatieven waarop een communicatietoestel gemonteerd wordt en die de gebruiker de mogelijkheid bieden om het toestel elektrisch weg te laten zwenken door middel van een schakelaar. Dergelijk statief is nodig voor mensen die een spraakcomputer gebruiken, in een elektrische rolstoel zitten en een beperking van de bovenste ledematen hebben waardoor ze een mechanisch rolstoelstatief niet zelfstandig kunnen wegklappen.

De bestaande rubriek 'rolstoelstatieven' wijzigt in '**mechanische rolstoelstatieven**'. De tegemoetkoming blijft onveranderd.

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag
Bijhorigheden (voor de in deze lijst vermelde communicatietoestellen)		
Mechanische rolstoelstatieven	5 jaar	€ 890,78
Elektrisch wegzwenkbare rolstoelstatieven	5 jaar	€ 2.880

2.2.9 Herstellingskosten communicatietoestellen

Voor alle hardwarematige oplossingen onder 'aanvulling vervanging spraak' en 'aanvulling intellectuele en andere mentale functies' - domein 'communicatie' wordt een refertebedrag voor Herstellingskosten voorzien.

Enkel rubrieken die louter op software betrekking hebben (zoals 'communicatiesoftware') komen niet in aanmerking voor Herstellingskosten omdat deze niet onderhevig zijn aan slijtage.

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag
Herstellingskosten voor	n.v.t.	20% van de som van de

communicatietoestellen, bijhorigheden en aanvullende uitrusting, met uitzondering van software		toegekende refertebedragen voor communicatietoestellen en aanvullingen of bijhorigheden, met een maximum van 800 euro.
--	--	--

2.3 Anti-decubitusmateriaal

2.4 Statische matrassen

Verschillende types

In de nieuwe referentielijst wordt een onderscheid te maken tussen anti-decubitusmatrassen die een gewone matras volledig vervangen (matrasvervangende matrassen) en anti-decubitusmatrassen die op een gewone matras gelegd worden (oplegmatrassen).

Basiskost

Voor matrasvervangende anti-decubitusmatrassen wordt een basiskost ter waarde van een gewone matras in de referentielijst (€ 75) opgenomen zodat het meerkostprincipe behouden blijft. Het refertebedrag mag niet de kostprijs voor een gewone matras vergoeden omdat die ook voor personen zonder handicap noodzakelijk is.

Omdat de gewone matras noodzakelijk blijft voor het gebruik van een anti-decubitus oplegmatras, wordt bij de nieuwe referentierubrieken voor dit type matrassen geen basiskost voorgesteld.

Aanvullende uitrusting

Statische anti-decubitusmatrassen zijn pas zinvol in de preventie van decubitus als ze gecombineerd worden met systematische wisselend, minstens om de vier uur.

Voor de personen die zichzelf niet kunnen draaien in bed (meerderheid van de doelgroep) zijn zwevende hielenkussens en 30° positioneringskussens daartoe noodzakelijk. Deze hulpmiddelen worden daarom bij de statische matrassen als 2 nieuwe referentierubrieken in de referentielijst toegevoegd.

Referentierubriek	Referentetermijn	Refertebedrag	Basiskost
Anti-decubitusmatras :			
Statische matras	5 jaar	€ 371,32	€ 75
Statische oplegmatras	5 jaar	€ 371,32	
Aanvulling statische matras en statische oplegmatras			
30° zijligkussens	5 jaar	€ 180	
Zwevende hielenkussens	5 jaar	€ 120	

2.4.1 Wisseldrukmatrassen

Verschillende types

De rubriek 'Wisseldrukmatras van het type PRI > 50 % / 11 cm' wordt geschrapt. Tegelijk wordt het refertebedrag van de rubriek 'Wisseldrukmatras' verhoogd tot de actuele prijs van de goedkoopst adequate wisseldrukmatras.

De PRI of pressure relief index wordt nog nauwelijks door producenten gehanteerd waardoor het onmogelijk is om te oordelen of een matras al dan niet tot de rubriek "wisseldrukmatras PRI > 50 % / 11 cm" behoort. Momenteel is er bovendien nog voor geen enkel type wisseldrukmatras bewezen dat die meer effectief is dan een ander type wisseldrukmatras.

In zeer uitzonderlijke situaties is blijvend nood aan een wisseldrukmatras met specifieke curatieve effectiviteit. Dit kan het geval zijn voor personen met steeds terugkerende drukletsels ondanks correcte preventie in zit en lig. Ook voor personen van > 150 kg is blijvend een aangepast type matras nodig. In deze situaties kunnen meerkosten van meer dan € 300 in het kader van een Zeer Uitzonderlijke Zorgbehoefte aan de Bijzondere Bijstandscommissie voorgelegd worden.

Daarnaast wordt ook een nieuwe rubriek 'wisseldruk oplegmatras' opgenomen in de refertelijst.

Basiskost

Ook hier wordt een basiskost van € 75 gehanteerd. Omdat basiskosten niet van toepassing zijn op oplegmatrassen wordt voor deze matrassen een nieuwe rubriek "wisseldruk oplegmatras" toegevoegd.

Vergoeding voor herstellingskosten

Voor de wisseldrukmatrassen en de wisseldruk oplegmatrassen worden aangepaste bedragen voor herstellingskosten voorzien. Wisseldrukmatrassen maken gebruik van een luchtpomp en deze moet bij defect onmiddellijk hersteld kunnen worden om te vermijden dat de persoon met een handicap decubituswonden ontwikkelt.

Aanvullende uitrusting

Ook op wisseldrukmatrassen dient (behoudens tegenindicatie) altijd wissellig toegepast te worden. Om wissellig correct toe te passen zijn voor deze doelgroep 30° positioneringskussens noodzakelijk. Bij rugligging op wisseldrukmatrassen moet steeds gezorgd worden voor vrijliggende of zwevende hielen. Dat kan eenvoudig door de lucht in de buis onder de hielen af te laten. Hiervoor is dus geen extra kussens nodig. Bij de wisseldrukmatrassen wordt daarom een rubriek voor de vergoeding van een 30° positioneringskussens voorzien.

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag	Basiskost
Anti-decubitusmatras :			
Wisseldrukmatras	5 jaar	€ 1.291	€ 75
Herstellingskosten wisseldrukmatras		€ 645,50	
Wisseldruk oplegmatras	5 jaar	€ 1.049,54	
Herstellingskosten wisseldruk oplegmatras		€ 524,06	
Aanvulling wisseldrukmatras en wisseldruk oplegmatras			
30° zijligkussen	5 jaar	€ 180	

2.5 Speciale bedden

2.5.1 Hoog-laag verzorgingsbed of hoog-laag bed-in-bed systeem

Aanvullende optie

De nieuwere generatie verzorgingsbedden is voorzien van een rugsteun met virtueel draaipunt. Dergelijke rugsteun schuift tijdens het omhoog brengen van het ruggedeelte (10 tot 25 cm) naar het hoofdeinde toe. Daardoor glijdt de persoon niet onderuit naar het voeteneinde tijdens de rugverstelling en moet hij niet telkens door derden terug hogerop in bed gelegd worden. Een rugsteun met virtueel draaipunt vermindert tijdens inclinatie ook de wrijvingen en daarmee het decubitusrisico.

Het VAPH voorziet daarom een aanvullende referterubriek 'Rugsteun met virtueel draaipunt' bij het hoog-laag verzorgingsbed of hoog-laag bed-in-bed systeem.

Basiskost

Voor hoog-laag verzorgingsbedden of hoog-laag bed-in-bed systemen wordt een basiskost van € 120 ingevoerd voor de consequente toepassing van het meerkostprincipe.

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag	Basiskost
Hoog-laagverzorgingsbed of hoog-laag-bed-in-bed-systeem	10 jaar	€ 1.361	€ 120
Aanvulling			
Rugsteun met virtueel draaipunt	10 jaar	€ 120	

2.6 Transferhulpmiddelen

2.6.1 Opsta-transferhulpmiddelen

Diverse types

In het domein van de transferhulpmiddelen worden 2 referterubrieken toegevoegd voor de vergoeding van een **opsta-transferhulpmiddel voor staand gebruik** en een **opsta-transferhulpmiddel met zitmogelijkheid**.

Deze hulpmiddelen zijn wendbaar en gemakkelijk te gebruiken in kleinere ruimten. Ze zijn geschikt voor gebruik binnenshuis en over beperkte afstanden. Het biedt een oplossing in situaties waar weinig circulatieruimte beschikbaar is. De resterende mogelijkheden van de persoon worden optimaal gebruikt.

Dit hulpmiddel maakt snelle, vlotte transfers mogelijk zonder dat ingrijpende aanpassingen aan de omgeving nodig zijn. Het hulpmiddel kan bijvoorbeeld gebruikt worden om een persoon uit de zetel te verplaatsen naar een standaard toiletruimte, vanuit bed naar de zetel of de rolwagen, ...

Personen die één van deze transferhulpmiddelen kiezen, kunnen dit niet combineren met een tegemoetkoming voor een elektrisch tilsysteem. Elektrische tilsystemen zijn bedoeld voor personen met veel beperktere mogelijkheden die louter passief kunnen getransfereerd worden. Deze cumulmogelijkheid wordt in de referentielijst uitgesloten.

Aanvullende uitrusting

Het kan noodzakelijk zijn dat de staande houding ondersteund wordt door een **extra steungordel of -riem**. Vandaar dat hiervoor een aanvullende tegemoetkoming voorzien wordt.

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag
Opsta-transferhulpmiddel voor staand gebruik	15 jaar	€ 998
Aanvulling		
Steungordel of -riem	4	€ 133
Opsta-transferhulpmiddel met zitmogelijkheid	15 jaar	€ 2.394

2.7 Douchestoelen

2.7.1 Doucherolstoel (zelfrijder)

Bij de douchestoelen wordt een nieuwe rubriek "douchestoel, zelfrijder" toegevoegd. Een doucherolstoel 'zelfrijder' is een douchestoel met grote wielen die kan gebruikt worden om zelfstandig onder de douche en boven het toilet te rijden. Het gebruik van de doucherolstoel vermindert het aantal transfers dat door de persoon gemaakt moet worden, en maakt de

dagelijkse verzorging minder belastend. De plaatsing van een douchezitje wordt hierdoor overbodig. Vaak kunnen deze stoelen ook gebruikt worden als toiletstoel.

De doucheroelstoel is een adequate oplossing voor personen die zich hiermee zelfstandig kunnen verplaatsen en gebruik maken van toilet en/of douche. Het aantal belastende transfers wordt door het gebruik van de stoel sterk verminderd.

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag
Doucheroelstoel (zelfrijder)	5 jaar	€ 679

2.8 Mobiliteit

2.8.1 Aanvullende aanpassingen bij bodemverlaging

Voor personen die beschikken over een bodemverlaging en meerijden zittend in een manuele rolstoel zijn in een aantal gevallen bijkomende aanpassingen noodzakelijk.

Bij een bodemverlaging zakt de auto niet door (verschil met doorzaksysteem) en kan het voor de begeleider moeilijk zijn om de manuele rolstoel met betrokkene (bv gewicht) in de auto te rijden. Daarom voegen we voor deze doelgroep een tegemoetkoming toe voor een **elektrische lier**. Voor gebruikers van een elektrische rolstoel is geen lier nodig aangezien de betrokkene zelf in de auto kan rijden.

Wanneer een bodemverlaging noodzakelijk is, kan er omwille van de gezinssituatie (bv. meerdere kinderen) nood zijn aan een (of meerdere) extra zitplaatsen aanvullend aan de bestuurders- en de passagiersplaats. Daarom wordt een aanvullende tegemoetkoming voorzien voor een **extra zitplaats** voor andere personen die ook moeten kunnen meerijden, met een maximum van 2 zitplaatsen.

Referterubriek	Refertetermijn	Refertebedrag
Bodemverlaging	7 jaar	€ 8.750
Aanvulling		
Elektrische lier	7 jaar	€ 1.300
Extra zitplaats	7 jaar	€ 650/stuk (max. 2 stuks)

Vragen over de inhoud van deze infonota kan u stellen aan onze provinciale kantoren.

Met vriendelijke groeten,

James Van Casteren

Administrateur - Generaal

Bijlage 1: Overzichtstabel bij 1.2 IMB voor gebruik bij zorgaanbieder

Aanvrager	Type vraag	Voorbeeld	Bijlage I (refertelijst)	Bijlage IV (lijst hulpmiddelen bij zorgaanbieders)	BBC
Hulpmiddelen voor gebruik thuis	Hulpmiddel in de referentielijst (Bijlage I)	<u>Kan wel</u> : douchestoel	X	nvt	X
	Hulpmiddel buiten referentielijst (Bijlage I)	<u>Kan wel</u> : dynamische arondersteuning		nvt	X
Hulpmiddelen en aanpassingen voor gebruik in de infrastructuur van een zorgaanbieder (al dan niet voltijds)	Hulpmiddel op maat	<u>Kan wel</u> : volledig op maat gemaakte douchestoel (extra breed, versterkt frame voor extreem gewicht, zitbreedte, asymmetrische armlenningen,...)	X	nvt	X
	Hulpmiddel in bijlage IV	<u>Kan wel</u> : dynamisch communicatietoestel		X	X
	Hulpmiddel buiten referentielijst (Bijlage I en IV)	<u>Kan wel</u> : oogbesturing voor computer (computer en oogbesturing worden meegenomen als persoon naar andere zorginstelling verhuist)			nvt